

Debora Kleist

Inatsisartuni ilaasortaq, Inuit Ataqatigiit

15-02-2018
Sagsnr. 2018 - 3440

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**Suliffissaaleqisunut neqeroorutitut Majoriami atuagarsornermut ,
naleqqussaasarnermullu tunngasunik § 37 malillugu nr. 2018/38-mi
apeqqutinut akissutit**

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 najoqqutaralugu Majoriami
atuagarsornermut naleqqussaasarnermullu suliffissaaleqineq pillugit
Naalakkersuisunut apeqqutinik saqqummiussisimavutit. Apeqqutitit
suliassaqarfigisannut innersuussutaapput, ataanilu akineqarlutik.

Apeqqut 1:

**Sumiiffikkaartut eqqarsaatigalugit inuit Majoriarsimasut illoqarfinni,
nunaqarfinni Kommunenilu agguataarneri qanoq isikkoqarpat?**

Akissut:

Piffissami augustimiit december 2017-ip ingerlanerani Majoriami
atuagarsornermik aamma atuagarsornertaqanngitsumik ingerlassani ilinniartut
peqataasimasut, illoqarfinnut, nunaqarfinnut kommuninullu immikkoortiterlugit
tulliusuni nalunaarsorneqarput. Majoriami piukkunnarsaalluni ingerlatsinerit
amerlanerpaat aggustimit juunimut ingerlassaqtarput, taamaasilluni kisitsisit
atorneqartut tassangaanneerlutik. Ilinniarnermusiat akiliutiginerinik kisitsisit
tunngavigineqarput. Ataani takussutissiaq 1-imi kommunini ilinniartut
amerlassusaat naatsorsorneqarput, takussutissiaq 2-milu illoqarfinni
nunaqarfinnilu ilinniartut amerlassusaat naatsorsorneqarlutik.

Tasiilaq	97	30
Upernavik	26	3
Uummannaq*	12	2
Katillugit	853	71

* Uummannami ilinniartut ikinnerulersimanagerinut ilaatigut aasaq 2017-mi tassaarsuortoqanerata kingunerisaanik Majoriap illuutai inisseeqqinnermut atorneqarsimanagerat.

Apequt 2:

Suliffissaaleqisut matchgruppenut immikkoortinneqartarnerannut ullumikkut Majoriarmi misilittakkat qanoq ippat?

Akissut:

2011-mi *Suliffissaaleqisunut immikkut ittumik iliuuserisap* imarisaasa ilaat tassaavoq naleqqussaaneermik aqqissuussap, suliffeqarfimmu piareersimassusaannut naleqqiullugit suliffissarsiortunik immikkoortitaarisut ineriartortinnera. Naleqqussaasarfiup assigiaarlunilu nunami tamarmi atugassap suliffissaaleqisut qanoq suliffeqarfimmu piareersimagitiginerinik Naalakkersuisunut kommuninullu ataatsimut isiginniffissamik pissarsisitsivoq, aammalu suliffeqarfimmu suliffissaaleqisut uteqqinniarnernut ikiuisussamik pilersitanik pilersaarusiornissamut ataatsimoorussamik aallaavigisassamik qularnaaraluni.

Naleqqussaasarneq suliffissarsiortut tamarmik inuttut ataasiakkaatut suliaqarfiginissaannik isummersuuteqarluni atugaalersinneqarpoq. Tassaavoq suliffissarsiortut aqqissuussiffiginerisigut suliamik isumaginninnerup inissinneratigut kommunini sulisuusunut suliamik oqilisaasussatut sakkusaaq. Taamaalilluni iliuuserisassatut pilersaarutunik suliaqarlunilu malitseqartitsinissamik, suliffissaaleqisut naleqquttumik suliaqalersinnerisigut, soorlu ilinniagaqarnermik, pikkorissarnermik, suliffimmik sungiusarnermik il.il. suliamik oqilisaasussaavoq. Tamatuma saniatigut inuit iliuuseqarfiusussatut piareeqqasunik, sulinissamulli piareeqqanngitsunik (naleqqussakkat 2-miittut), imaluunniit iliuuseqarfigineqarsinnaanngikkallartut (naleqqussakkat 3-miittut) suliassartaasa isumaginerannut malitseqartitsiviginerannullu atorneqassaaq.

Innuttaasut suliffissaaleqinnermut atatillugu kommunimut saaffiginnittut isumaginninnermut imaluunniit peqqinnissaqarfimmu tunngatitalimik iliuuseqarfiginissaq pisariaqartikkaluaaraat sulinissamut piareeqqasutut inissinneqarajuttartut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqartutut

taamungaannaq tigooqqaalluni misissuinerit takutippaat. Sulisorpassuit innuttaasumut inuttut attaveqartuunerit pissutigalugit pisinnaanermikkut ajornartorsiutinik misigisaqartarnerat patsisaasinnaavoq, taamaattumillu kinaassusersiorani naleqqussaasarneq ajornakusuulersinnaasarluni. Tamanna ingammik illoqarfeeqqani, kikkut tamarmik imminnut ilisarismaffigisaanni atuuttarpoq.

Aammattaaq naleqqussaasarnermi assigiissaarinermik amigaateqarpassinnermik kommunimit kommunimut assigiinngissuteqarpoq. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit aamma pisortat ikiorsiissutaannik ataqatigiissitsillutik naleqqussaasarnermik misissuisunik suleqatigiissitanik pilersitsisoqarsimavoq.

Apeqqut 3:

Naalakkersuit suliffissaaleqisut matchgruppenut eqqortumik agguataarneqartarnerat pillugu qanoq qulakkeerniarlugu iliuseqarpat?

Akissut:

Naleqqussaasarnermik aaqqissuussami illoqarfinni anginerusuni tamani kommunini sulisuusunik Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermit Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup pikkorissartitsinerit najuillutillu ilinniartitsinikkut ilinniartitarisimavai. Aammattaaq assigiissaartumik sulianik isumaginninnerit qularnaarnissaat siunertarlugit annikitsortalersukkanik suleriaatsinik nassuiaatinik naalakkersuisoqarfik suliaqarsimavoq. Aammalu naalakkersuisoqarfiit akimorlugit suleqatigiissitat anngajaat pilersinneqarsimapput, ilaatigut naleqqussaariaaseq, suliffissaaleqisunillu nalunaarsuinermit inassuteqaatinik arlalinnik saqqummiussaqaarlutillu pisortat ikiorsiissutaanni sunniivigeqatigiinnerni ajornartorsiutit nalilersussallugit.

Apeqqut 4:

Massakkut suliffissaaleqisut akornanni matchgruppe 1,2,3-imiitut qanoq agguataarneqarpat?

Akissut:

Naleqqussakkat 1-imi taamaallaat innuttaasut sulinissamut piareersimapput, taamaalillutillu suliaqarfigisaminik suliffissarsiortuullutik. Naleqqussakkani allani innuttaasut sulinissamut piareeqqanatik iliuuseqarfiginissaannut piareeqqapput (naleqqussakkat 2), imaluunniit iliuuseqarfigineqarsinnaanngikkallartut (naleqqussakkat 3). 2017-imi nuna tamakkerlugu agguaqatigiissillugu agguataarsimaneq Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik malillugu imatut ippoq:

- Sulinissamut piareeqqasut (naleqqussakkat 1): 1.712
- Iliuuseqarfiginissamut piareeqqasut (naleqqussakkat 2): 941
- Iliuuseqarfigineqarsinnaanngikkallartut (Naleqqussakkat 3): 83
- Nalunaarneqanngitsut: 20

Nuna tamakkerlugu nalilersuinerni naleqqussakkat 2-mi 941-nit 680-it Kommuneqarfik Sermersuumit suliaanerat malugiuk. Taakkunani 2/3 naleqqussakkat 2-miittutut nalilerneqarput, kommunilli allat 2/3-it naleqqussakkat 1-miittussatut nalilersimallugit.

Apeqqu 5:

Suliffissaaleqisut matchgruppe 3-miittut nalilerneqartut sumut – qanorlu ingerlateqqinneqartarpat?

Akissut:

Naleqqussakkat 3-mi innuttaasut tassaapput iliuuseqarfigineqarsinnaanngikkallartut, suliaqarfigalugulu suliffissarsiortuunngillat. Naleqqussaasarneq inunnut ataasiakkaanut suliamik isumaginninnissamik pisussaaffiliivoq. Innuttaasut naleqqussakkat 3-miikkallartussatut nalilersorneqartut tassaapput inuit ima ilungersunartigisunik ajornartorsiuteqartut maannakkut sulininnaanatilluunniit suliffeqartitsinermik neqeroorutaasuni peqataasinnaanngitsut, imaluunniit naleqqussarniarlutik ajornartorsiuteqarnerat imaluunniit peqqissusaasa ajortuunerat pissutigalugit sulininnaanngitsutut nalilersorneqartut. Pineqarsinnaapput inuit siusinaartumik pensionisiaqalersussatut innersuussutaasut, imaluunniit tarnimikkut ima ilungersunartigisunik nappaateqartut napparsimmavimmi assigisaanniluunniit unitsinneqarsimallutik, imaluunniit katsorsarneqarnermik isumassorneqarlutik.

Naleqqussakkat 3-miikkallarnermut patsisaasoq apeqqutaalluni innuttaasoq isumaginninnermi peqqinnissamullu suliarisatigut iliuuseqarfiginissaanik neqerooruteqarfiusarpoq, assersuutigalugit atornerluinnermut tunngasunik katsorsagaanermik, tarnip pissusaanik ilisimasalimmik ikiorserneqarneq, allatulluunniit ittunik katsorsaaneermik ingerlassanik.

Suliffeqarfimmut uteqqinnissaq nalinginnarmik sivilisunerusumik iliuuseqarnissamik pisariaqartitsisarpoq, ilaallu immaqa suliffeqarfimmut uteqqinnissaminut piariinngisaannartarput, sioqqutsisumillu pensionisiaqalernissamut innersuussutigineqarsinnaallutik.

Apeqquut 6:

Nunaqarfinni inuusutut inersimasullu suliffissaaleqisut pillugit Naalakkersuisut qanoq iliuuseqarnissartik pilersaarutigaa?

Akissut:

Ilinniagaqarnermut suliffeqarnermullu periarfissat, kiisalu suliffimmi sungiusarnermut, suliffimmi sungiusartarfissamik imaluunniit suliffissamik attaveqarfissanik ilisimatitsissuteqarneq pillugit paasisitsiniaanermik siunertaqarlutik nunaqarfinni suliffissarsiortunut Majoriaq ikaarsaariarnissamut ilitsersuisarnermik neqerooruteqartarpoq. Tamanna aqqissuussani kikkut tamarmik ornissinnaasaani pisarpoq, inunnik ataasiakkaanik oqaloqateqarnernik ilalernerqartartunik. Nunaqarfippiami tamanna ingerlanneqanngippat videokkut oqarasuaatiknullu oqaloqateqartoqartarpoq, imaluunniit illoqarfimmut qaninnerpaamut pineqartoq siumut utimullu angalatinnissaa neqeroorutaasarluni. Aammattaaq illoqarfinni Majorialinni kollegiani inissinnissamut periarfissaqartillugit inuusuttut atuagarsornermik imaluunniit sannavinni ingerlassanik piukkunnarsaanermik ingerlatassamik neqeroorfigineqartarput.

Aamma nunaqarfinni toqqartukkani meeqqat atuarfiannit soraarummerutaasoq anguniagaritillugu immikkut ittunik piukkunnarsaanermik ingerlatassat ingerlanneqartarput. Ingerlatap taaguutigaa NUIKI, tassaavorlu 30-t inorlugit ukiulinnut nunaqarfimmiunut inuusuttunut ukiumi ataatsimi atuagarsorluni piukkunnarsaanermik ingerlattagaq, tassaasoq najukkami tunngaveqartoq, aamma meeqqat atuarfiannik suleqateqartuusoq. Meeqqat atuarfianni fagit ilitsersuinerullu saniatigut NUIKI-p ilinniarnermut atatillugu angalaartitsinerik,

inuttut ineriartornermi attaveqaqatigiinnermillu ilinniarnermik aaqqissuussisarpoq, kiisalu (nunaqarfinni aalajangersimasuni) atornerluinermik katsorsaanermtunngatillugu tapersersuineq ikiorsiinerlu suliaqarfigisarlugit.

Apeqqu 7:

Inuit Majoriarsimasut ilinniarfinnut suliffisanulluunniit ingerlaqqissimann-gitsut sumut – qanorlu ingerlateqqinneqartarpat? Aammattaaq qanoq sumilu ikiorserneqartarpat?

Akissut:

Suliffissaaleqisup suliffeqarfinnut uterteqqinnissaa imaluunniit ilinniagaqalernissaa siunertaralugu inunnut ataasiakkaanut iliuuserisassanut pilersaarusiortoqartarpoq. Taamaalillutik innuttaasut suliffissamik nassaarsinnaanngitsut sulinissamulli piareersimasut, tassalu naleqqussakkat 1-imiittut, suliaqarfigisaminnik suliffissarsiortussaassapput, aammalu sulig-im CV-it nutarsartassallugit. Neqeroorutit iliuuserisallu allat ilaatigut tassaapput suliffimmut innersuussaanerit, suliffimmi sungiusarnermik ingerlassaqarneq imaluunniit sulinermik sungiusarneq pillugit suliffinnut attaveqarfinnik paasisitsisarnerit, pikkorissartitsinermik ingerlatsinerit allaluunniit. Suliffissaaleqisoq aamma nuttarnersitsinialuni ikiorsiissutinik neqeroorfigineqarsinnaasarpoq illoqarfinni pineqartup piginnaasaanik piunasaqarfiusuni sulisitsisumik isumaqatigiissut atsiorneqarsimagaangat. Tassaasinnaavoq ukiup ilaanut tunngasoq imaluunniit suliffiaguagassaq.

Kommunini sulisuusunut suliaq oqilisaaviginiarlugu iliuuseqarnissamut pilersaarutit tamarmik, Majoriami ingerlattakkat il.il. It-reg.-imut nalunaarsorneqassapput, taannalu tassaavoq internettimi tunngaveqartut nalunaarsuinermtungerlatsivik. Taamaalillutik sulisut kommunillu akimorlugit suliamik isumagininneq malitseqartitsinerlu assigiissaarneqassapput. Majoriami ingerlatsivinni It-reg.-imik atuutsitsilerneq suli tassaavoq ingerlassaq ingerlanneqartuortoq.

Innuttaasoq suliffeqalernermtungerlariaqqinnermik nassataqanngitsumik Majoriami ingerlatamik ataatsimik naammassisaqarpat inummut tassunga iliuuserisassatut pilersaarutip ilaatut iliuuserisassanik pisariaqartitanik allaasinnaasunik suussusersinissaq siunertaralugu qulaajaaniarnermik ingerlatassaq

neqeroorutigineqassaaq. Imaassinnaavoq pineqartup suliffeqalernissaminut piareenera sioqqullugu innuttaasup iliuseqarfiginissaq pisariaqartikkaa.

Assersuutigalugit sivisuumik suliffissaaleqisimasut aamma siusinaartumik pensionisiallit piginnaangorsaaqqinnermik ingerlassamut peqataanissamut periarfissaqarput, taannalu innuttaasut killilimmik sulisinnaassuseqartut suliffeqarfimmut uteqqinnissaannut ikiueqataasinnaavoq. 1. juli 2017-imi inatsisip allannguutaa atuutilerpoq, takuuk *Piginnaangorsaaqqinnissamut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 1. juni 2017-imeersoq (Qulaajaaniarluni ingerlassaq, eqaannerusumik suliffeqarneq, aamma aningaasarsianut tapiissutit)*, tassuunakkullu innuttaasut tamarmik qulaajaaniarluni ingerlatassakkoortinneqassanerat pillugu piumasaqaateqartoqarpoq, piginnaangorsagaalinnginnerminni innuttaasut sulisinnaassusiat nalilerneqassalluni. Qulaajaaniarluni ingerlassamiipput ilaatigut ilitsersuineramik kaammattuinermillu ingerlattakkat, suliffissaaleqisut allat peqatigalugit sapaatip akunnerini pingasuni Majoriami ingerlassatut ilusilik, tassani ataatsimoorussamik aallaavigisassap pilersinnissaa akunnerminnilu attaveqatigiinnissamik pilersitaqarnissaq sammineqarlutik. Tamanna qaammatini pingasuni piginnaangorsaanermik ingerlassamik kinguneqassaaq, tassaasumik sulineramik sungiusarneq, suliffeqarfimmi piginnaangorsaanermut ingerlateqqinneqartoq. Suli ingerlatsinermi peqatigisat sapaatip akunnikkaartumik attaveqarfigisaasutigut ataatsimeeqatigineqartuarput, taamaalilluni ingerlassami inuit malinnaavigineqarsinnaassammata.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga,

Hans Enoksen